T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/346
KARAR NO : 2021/435
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesi İsteminde Bulunan Davacı : İ. G.
Vekilleri : Av.F. Ö., Av. Şayen D. Ö.
Davalı : Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. T. B.

I. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1. Davacı İ. G. vekili; müvekkilinin25/08/2012 tarihinde yapılan sözlü sınavda başarılı olduğunu, TEDAŞ Genel Müdürlük Makamının 05/09/2012 tarih ve 725 sayılı oluru ile, 4857 sayılı İş Kanuna tabi olarak atanmasının uygun bulunduğunu, 27/09/2012 tarihinde Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş. Antalya İl Müdürlüğü emrinde çalışmaya başladığını; sadece temsilcilikler emrinde genel aydınlatma denetiminde çalıştırılması istemiyle 25/04/2013 tarihli dilekçeyle başvuru yaptığını, başvurusunun süresinde cevap verilmeyerek reddedildiğini; müvekkilinin çalıştığı kurumun özelleştirme kapsamında alıcı ortağa devir ve teslim edildiğini, davalı idarede temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalıştırılmak üzere iş akdini imzaladığını, bu görevde keyfi olarak çalıştırılmasının yasaya aykırı olduğunu, bu uygulama ile Avrupa Sosyal Şartının adil çalışma koşullarının ve Birleşmiş Milletler Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesinin güvenli çalışma şartlarının ihlal edildiğini ileri sürerek; *genel aydınlatma denetiminde çalışmaya ilişkin* istemin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

2. **Antalya 1. İdare Mahkemesi 05/09/2013 tarihli ve E.2013/1051, K.2013/1138 sayılı kararıyla,** özelleştirme kapsamında çalıştığı kurum 28/05/2013 tarihinde Ak Den Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş.'ne devrolunan ve davalı idare bünyesinde 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan davacının, sadece temsilcilikler emrinde genel aydınlatma denetiminde çalıştırılmasına yönelik yaptığı başvurunun cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin işleme karşı açtığı davanın görüm ve çözümünün İş Mahkemelerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

3. Temyiz isteminde bulunulması üzerine, Danıştay Beşinci Dairesi 24/06/2014 tarihli ve E.2013/9973, K.2014/5466 sayılı kararıyla, kamu iktisadi teşebbüslerinde kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla alınan kararların idari nitelik taşıdığı, asli ve sürekli kamu görevini yerine getiren çalışanlar hakkındaki işlemlerin de aynı nitelikte olduğu, bu bağlamda yönetimle görevlileri arasındaki ilişkinin idare hukuku ilkelerine dayanan kamu hukuku ilişkisi olduğu ve bunların yönetimle olan ilişkilerinden doğan uyuşmazlıkların kamu hukukuna göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararını bozmuştur. Ancak İdare Mahkemesince, bozma kararına uyulmayarak, davanın görev yönünden reddi yolundaki ilk kararda ısrar edilmiştir.

4. Danıştay İdare Dava Daireleri Kurulu 18/05/2015 tarihli ve E.2014/5336, K.2015/1879 sayılı kararıyla,verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu gerekçesiyle temyiz isteminin reddine, Antalya 1. İdare Mahkemesi'nin 31/10/2014 günlü, E.2014/1576, K.2014/1295 sayılı ısrar kararının onanmasına karar vermiş; kararın düzeltilmesi istemi de aynı Kurulun 15/06/2016 tarihli ve E.2015/4706, K.2016/2553 sayılı kararıyla reddedilmiş ve görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

II. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A.Dava Konusu Olay

5. Davacı İ. G. vekili, müvekkilinin TEDAŞ'a bağlı şirketlerden AKEDAŞ'ta 4857 sayılı yasaya tabi daimi işçi statüsünde Antalya İl Müdürlüğünde çalışmaya başladığını, AKEDAŞ'ın özelleşmesi sürecinde devir aşamasına gelinmesi üzerine 25/04/2013 tarihinde *"sadece genel aydınlatma denetiminde"* çalışmak için müracaat ettiğini, müvekkilinin geçici olarak çalıştığı Akdeniz EDAŞ'ın özelleşme kapsamında alıcı ortaklığa teslim ve devredildiğini, davalı idarenin

sükût ve ret kararının imzaladığı sözleşmeyi yok saydığını; ret kararı üzerine idari yargı yerinde açılan davanın, Adli Yargı yerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle reddedildiği ve kararın kesinleştiğini, davanın idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için işbu davayı açtıklarını ifade ederek; iş akdinin feshinin geçersizliğine ve müvekkilinin eski işine iadesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

6. **Antalya 4. İş Mahkemesi 02/11/2017 tarihli ve E.2016/416, K.2017/369 sayılı kararı ile,**davanın reddine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...dava dilekçesinde sözü edilen İdare Mahkemesindeki davanın iş akdinin feshinden önce açıldığı, bu dava devam ederken 15/11/2013 tarihinde iş akdinin feshedildiği (akdin bu tarihte feshedildiği SGK hizmet dökümünden de anlaşılmaktadır) görülmektedir. Bu durumda İş Kanunu'nun21/1 maddesi gereğince işe iade talebi ile 1 ay içerisinde dava açılması (en geç 15/12/2013 tarihine kadar) gerekirken işbu davanın 11/10/2016 tarihinde açıldığı, bu nedenle olayda hak düşürücü sürenin dolduğu görülmüş ve bu nedenle işe iade talepli işbu davanın reddine karar vermek gerekmiştir.*
>
> *Öte yandan davacı vekili müvekkilinin çalışması gereken bölümden başka bir bölümde çalıştırılmasına dair işlemin iptalini istediklerini, bu talebin idarî yargı tarafından reddedildiğini, olumsuz görev uyuşmazlığı çıkarılarak dosyanın uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesini talep ettiklerini beyan etmiştir. Bu iddianın İş Kanunu'nun 22. maddesi kapsamında çalışma koşullarında değişiklik olarak kabul edilmesi gerektiği, tek taraflı değişikliklerin işçiyi bağlamayacağı, bu hususu değerlendirmenin İş Mahkemelerinin görevi kapsamında olduğu, süresi içinde açılacak işe iade veya alacak davalarında İş Mahkemeleri tarafından değerlendirilmesi gerektiği, bu davanın süresinde olmadığının tespit edilmesi nedeniyle işbu davada değerlendirilmesine gerek olmadığı, olumsuz görev uyuşmazlığı çıkarılması gerektiği talebinin de yerinde olmadığı kabul edilmiştir."*

7. İstinaf yoluna başvurulması üzerine Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi 27/03/2018 tarihli ve E.2018/128,K.2018/689 sayılı kararı ile, istinaf isteminin esastan reddine; temyiz yoluna başvurulması üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 18/09/2018 tarihli ve E.2018/6983, K.2018/16017 sayılı kararı ile, temyiz isteminin reddine karar vermiş, böylelikle ilk derece mahkemesi kararı kesinleşmiştir.

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

8. Davacı İ. G. vekili, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmek üzere verdiği dilekçede; konusu, sebebi ve davalı tarafi(TEDAŞ) aynı olan bir uyuşmazlık hakkında, müvekkili ile aynı hukuki durumda olan kişilerin aynı istemle açmış oldukları davalarda; iki farklı yargı kolu(adli-idari yargı) tarafından verilen iki farklı karar bulunduğunu; Mahkeme kararları arasındaki bu çelişki nedeniyle müvekkilinin sınavla atanmaya hak kazandığı TEDAŞ Akdeniz Bölge Temsilciliği'nde genel aydınlatma denetimi görevine başlamasının, diğer kişilerin aksine mümkün olmadığını; bu sebeple gerek müvekkilinin hakkının teslim edilmesi, gerekse aynı hukuki durumda olan diğer kişiler arasındaki eşitliğin sağlanması, böylelikle Türk hukuk sistemine duyulan güven ve istikrarın tesis edilmesi adına söz konusu iki farklı yargı kolu arasında ortaya çıkan hüküm uyuşmazlığının giderilmesinin gerektiğini ifade ederek;dava konusu hakkında Antalya 4. İş Mahkemesince verilen *"davanın reddine"* yönelik 02/11/2017 tarih ve E.2016/416, K.2017/369 sayılı karar ile aynı konuda *"dava konusu işlemin iptali"* yönünde verilen Antalya 3. İdare Mahkemesinin 19/03/2015 tarih ve E.2014/1629, K.2015/403; 03/04/2015 tarih ve E.2014/1558, K.2015/509 sayılı; 19/03/2015 tarih ve E.2014/1559, K.2015/402 sayılı, Antalya 2. İdare Mahkemesinin 26/03/2015 tarih ve E.2014/1668, K.2015/481 sayılı kararları arasında ortaya çıkan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi taleplerinin kabulü ile; belirtilen adli ve idari yargı kararları arasındaki farklılığın giderilmesi için; Antalya 4. İş Mahkemesi'nin 02/11/2017 tarih ve E.2016/416, K.2017/369 sayılı kararının kaldırılmasına;hukuka aykırılığı ortaya konulan dava konusu işlemin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

9. Davacı İ. G. vekilinin, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına verdiği dilekçede*"dava konusu işlemin iptali"* yönünde verildiğini belirttiği kararlara ilişkin bilgiler kısaca şu şekildedir:

- Davacı M. H.'in vekili; Akdeniz EDAŞ'ın özelleştirilmesi nedeniyle müvekkilinin 25/04/2013 tarihli Akdeniz Bölge Temsilciliğindeki Genel Aydınlatma Denetimi görevine atamasının yapılmasına dair talebinin zımnen reddine ilişkin TEDAŞ işleminin hukuka aykırı olduğunu, temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalıştırılmak üzere iş akdi kurulduğunu ileri sürerek red kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDAŞ Genel Müdürlüğüne* karşı idari yargı yerinde dava açmış; Antalya 3. İdare Mahkemesi 09/10/2013 tarih ve E.2013/1003, K.2013/980 sayı ile, görevsizlik kararı vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay Beşinci Dairesince davanın idari yargıda çözülmesi gerektiğinden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 3. İdare Mahkemesi 19/03/2015 tarihli ve E.2014/1629, K.2015/403 sayılı kararıyla,*dava konusu işlemin iptaline* karar vermiş; temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine Danıştay Beşinci Dairesince onanan karar kesinleşmiştir.

- Davacı S. Y.'un vekili; Akdeniz EDAŞ'ın özelleştirilmesi nedeniyle müvekkilinin 25/04/2013 tarihli Akdeniz Bölge Temsilciliğindeki Genel Aydınlatma Denetimi görevine atamasının yapılmasına dair talebinin zımnen reddine ilişkin TEDAŞ işleminin hukuka aykırı olduğunu, temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalıştırılmak üzere iş akdi kurulduğunu ileri sürerek red kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDAŞ Genel Müdürlüğüne* karşı idari yargı yerinde dava açmış; Antalya 3. İdare Mahkemesi 02/10/2013 tarih ve E.2013/1001, K.2013/951 sayı ile,görevsizlik kararı vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay Beşinci Dairesince davanın idari yargıda

çözülmesi gerektiğinden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 3. İdare Mahkemesi 03/04/2015 tarihli ve E.2014/1558, K.2015/509 sayılı kararıyla,*dava konusu işlemin iptaline* karar vermiş; temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine Danıştay On birinci Dairesince onanan karar kesinleşmiştir.

-Davacı O. B.'ın vekili; Akdeniz EDAŞ'ın özelleştirilmesi nedeniyle müvekkilinin 25/04/2013 tarihli Akdeniz Bölge Temsilciliğindeki Genel Aydınlatma Denetimi görevine atamasının yapılmasına dair talebinin zımnen reddine ilişkin TEDAŞ işleminin hukuka aykırı olduğunu, temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalıştırılmak üzere iş akdi kurulduğunu ileri sürerek red kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDAŞ Genel Müdürlüğüne* karşı idari yargı yerinde dava açmış; Antalya 3. İdare Mahkemesi 09/10/2013 tarih ve E.2013/1002, K.2013/979 sayı ile,görevsizlik kararı vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay Beşinci Dairesince davanın idari yargıda çözülmesi gerektiğinden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 3. İdare Mahkemesi 19/03/2015 tarihli ve E.2014/1559, K.2015/402 sayılı kararıyla,*dava konusu işlemin iptaline* karar vermiş; temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine Danıştay Beşinci Dairesince onanan karar kesinleşmiştir.

- Davacı O. T.'un vekili; Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş'de işçi statüsünde çalışan müvekkilinin, Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş'nin özelleştirilmesi sebebiyle, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş Genel Müdürlüğü'nün Akdeniz Temsilciliğine genel aydınlatma denetimi görevine atanmamasına ilişkin işlem ile Antalya Bölge Temsilciliğine yapılan atamaların iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDAŞ Genel Müdürlüğüne*karşı idari yargı yerinde dava açmış; Antalya 2. İdare Mahkemesi 06/08/2013 tarihli ve E.2013/720, K.2013/918 sayı ile görevsizlik kararı vermiş; temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine Danıştay Beşinci Dairesince davanın idari yargıda çözülmesi gerektiğinden bahisle*kararın bozulması* üzerine, Antalya 2. İdare Mahkemesi 26/03/2015 tarihli ve E.2014/1668, K.2015/481 sayılı kararıyla;*dava konusu işlemin iptaline* karar vermiş; temyiz kanun yoluna başvurulması üzerine Danıştay Beşinci Dairesince onanan karar kesinleşmiştir.

10. Dilekçe içeriği ile dilekçeye ekli karar suretleri ve Mahkememizce istenilmesi üzerine ilgili Mahkemelerce gönderilen dava dosyaları incelendiğinde, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile Danıştay Başsavcısının görüşlerinin alınmasına gerek görülmemiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

11. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un*"Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesinin ilk fıkrası şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."*

12. 2247 sayılı Kanun'un, 3. Bölümünde, *"Hüküm Uyuşmazlığı"* üstbaşlığı altındaki 24. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileri (1) tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.*
>
> *(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)*
>
> *İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."*

13. 2247 sayılı Kanun'un Yargı merciince yapılacak işlemler başlıklı 15. maddesi şöyledir:

> *"Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."*

14. 2247 sayılı Kanun'un Uyuşmazlık Mahkemesince yapılacak işlemler başlıklı 16. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir. "*

V. İNCELEME VE GEREKÇE

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında, Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

16. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için:

a) Uyuşmazlık doğuran hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e) Kararlarda arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması
koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

17. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile, iki ayrı yargı merciinden verilen birbiriyle çelişkili kararlar nedeniyle bir kimsenin hakkının yerine getirilmesinin olanaksız bulunması halinde, Uyuşmazlık Mahkemesince bu çelişkinin giderilmesi yoluyla, o kimse hakkında bir çözüme ulaşılması amaçlanmakta olup, bu suretle verilecek kararın uyuşmazlıkla ilgisi bulunmayan özel ve tüzel kişileri etkilememesi gerekmektedir. Diğer bir anlatımla, *"hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* durumu; davacı yönünden sübjektif bir nitelik taşımakta ve yargı kararı ile kendisine tanınmış bir hakkın yerine getirilmemesi söz konusu iken, davalı yönünden, ilamı yerine getirmekle yükümlü olması bakımından objektif bir nitelik taşımakta ve davacıya yargı kararı ile tanınmış olan bir hakkın idarece yerine getirilmesinin olanaksızlığını ifade etmektedir.

18. Bilindiği üzere, yargı yerlerinin kesinleşmiş kararları, davanın taraflarını bağlar, üçüncü kişileri bağlamaz.

19. Olayda,davacı İ. G.'e ilişkin olarak idari yargı yerinde açılan davanın görevsizlik, adli yargı yerinde açılan davanın red kararı verilerek sonuçlandırıldığı; adı geçenin vekili tarafından Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruda ise, başka davacıların idare mahkemelerinde açtıkları ve iptalle sonuçlanan kararları dikkate alınarak bir hükme varılmasının istenildiği görülmektedir.

20. Önümüzdeki başvuruda hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen idari yargı ve adli yargı kararlarının incelenmesinden, hüküm uyuşmazlığına konu edilen davalarda:

-Yargı yerlerince verilen kararların kesinleştiği,
- Davalıları aynı (TEDAŞ Genel Müdürlüğü) olmakla birlikte davacılarının farklı kişiler olduğu,
- Yargı yerlerince verilen ve kesinleşen kararlar nedeniyle farklı davacılar yönünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksızlığından söz edilemeyeceği anlaşılmıştır.

21. Bu durumda, önümüzdeki dosyada adli ve idari yargı yerlerinde verilen kararlarda2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için aranan koşullardan *"kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması"* koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması* koşulunu taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen*kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması* koşulunu taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

20/09/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN